

Một đề xuất cho bộ tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non của Việt Nam trong thời kì mới

Chu Cẩm Thơ¹, Đặng Xuân Cường²,
Vũ Trường An^{3*}, Vũ Thị Ngọc Minh⁴,
Nguyễn Thị Hương⁵

¹ Email: thoctc@vnies.edu.vn

² Email: cuongdx@vnies.edu.vn

* Tác giả liên hệ

³ Email: anvt@vnies.edu.vn

⁴ Email: ngocminh.vnies@gmail.com

⁵ Email: huongnt@vnies.edu.vn

Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam
101 Trần Hưng Đạo, Hoàn Kiếm, Hà Nội,
Việt Nam

TÓM TẮT: Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và trước sự thay đổi của bối cảnh kinh tế, xã hội, Chương trình Giáo dục mầm non mới đang được xây dựng để đáp ứng những yêu cầu mới về chăm sóc, giáo dục trẻ em, chuẩn bị cho trẻ sẵn sàng học tập trong bối cảnh thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông 2018 và đảm bảo các mục phát triển bền vững của quốc gia. Một trong những nhiệm vụ của xây dựng Chương trình Giáo dục mầm non lần này là đề xuất bộ tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non mới theo tiếp cận phát triển năng lực. Tuy nhiên, nghiên cứu lịch sử triển khai xây dựng, triển khai các Chương trình Giáo dục mầm non cho thấy, việc đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non còn chưa dựa trên việc xây dựng, ban hành tiêu chuẩn chương trình, khung đánh giá chương trình theo yêu cầu về khoa học đánh giá chương trình. Dựa trên cơ sở khoa học về các mô hình đánh giá Chương trình giáo dục và Chương trình Giáo dục mầm non của một số quốc gia trên thế giới và kinh nghiệm quốc tế, bài báo này đề xuất bộ tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non theo tiếp cận phát triển năng lực cho Việt Nam.

TỪ KHÓA: Giáo dục mầm non, tiêu chí, đánh giá chương trình.

→ Nhận bài 26/8/2022 → Nhận bài đã chỉnh sửa 04/9/2022 → Duyệt đăng 15/01/2023.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12310109>

1. Đặt vấn đề

Thực hiện Nghị quyết 29/NQ-TW năm 2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về Đổi mới căn bản toàn diện giáo dục, Luật Giáo dục 2019, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành quyết định 437/QĐ-BGDĐT ngày 28 tháng 01 năm 2022 ban hành kế hoạch triển khai các hoạt động xây dựng, ban hành Chương trình Giáo dục mầm non mới. Theo đó, Chương trình Giáo dục mầm non sẽ được xây dựng để đáp ứng những yêu cầu mới về chăm sóc, giáo dục trẻ em, đảm bảo sức khỏe, thể chất, dinh dưỡng, phát triển trí tuệ, nhân cách... sẵn sàng cho học tập trong bối cảnh thực hiện Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 và đảm bảo các mục tiêu phát triển bền vững của quốc gia. Một trong những nhiệm vụ của xây dựng Chương trình Giáo dục mầm non đó là đề xuất bộ tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non mới theo tiếp cận phát triển năng lực.

Trong hai giai đoạn trước và sau năm 2009, ở Việt Nam đã có một số nghiên cứu đánh giá việc xây dựng/triển khai thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non. Các nghiên cứu này đã: 1/ Đánh giá trước khi xây dựng và thử nghiệm chương trình mới; 2/ Đánh giá trong giai đoạn triển khai thử nghiệm; 3/ Đánh giá kết thúc thử nghiệm...

Với các chương trình đã triển khai chính thức, việc đánh giá chương trình bao gồm: 1/ Đánh giá theo lộ

trình/giai đoạn hoặc một khoảng thời gian nào đó sau khi chương trình đã được triển khai vào thực tiễn; 2/ Đánh giá sự phù hợp của chương trình với đối tượng/nhóm đối tượng nào đó để có sự hướng dẫn phù hợp; 3/ Đánh giá toàn diện chương trình trước khi xây dựng Chương trình giáo dục mới. Các nghiên cứu đã sử dụng nhiều phương pháp chính thức và không chính thức khác nhau để thu thập thông tin về việc thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non. Các công cụ cũng được sử dụng để thu thập các kết quả và các dữ liệu khác của trẻ mầm non, trường học và gia đình: 1/ Đánh giá trẻ; 2/ Báo cáo của giáo viên/nhà trường; 3/ Quan sát lớp học; 4/ Phỏng vấn giáo viên hoặc bảng hỏi; 5/ Phỏng vấn phụ huynh.

Tuy nhiên, xét về tổng thể, hạn chế của những nghiên cứu đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non đã được triển khai đó là các nghiên cứu này mới chỉ tập trung đánh giá việc thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non của quốc gia, không tiếp cận thực tiễn triển khai, nhất là “độ mở” của các loại chương trình, đa dạng của đối tượng giáo dục. Đồng thời, mỗi nghiên cứu mới xây dựng bộ tiêu chí đánh giá trong phạm vi nghiên cứu, chưa có tiếp cận hệ thống. Bên cạnh đó, hầu hết các nghiên cứu mới chỉ tập trung vào đối tượng cán bộ quản lí, giáo viên và trẻ mầm non là những đối tượng

trực tiếp thực hiện chương trình hoặc thụ hưởng kết quả từ chương trình. Chưa có đánh giá tác động của chương trình, như thiếu đánh giá phụ huynh ở giai đoạn thí điểm, các điều kiện triển khai chương trình (Kinh tế giáo dục, sự phối hợp giữa các đối tượng liên quan như gia đình - nhà trường - xã hội...) và dự báo những tác động sau đó đến từng đối tượng liên quan cũng như những ảnh hưởng đến phát triển giáo dục, văn hóa kinh tế, xã hội. Ngoài ra, các đánh giá này còn chưa dựa trên việc xây dựng, ban hành tiêu chuẩn chương trình, khung đánh giá chương trình. Bài viết này trình bày một nghiên cứu đề xuất bộ tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non theo tiếp cận phát triển năng lực dựa trên các nghiên cứu khoa học về đánh giá Chương trình giáo dục nói chung, đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non nói riêng.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Cơ sở khoa học về đánh giá Chương trình giáo dục

Đánh giá Chương trình giáo dục được hiểu là quá trình thu thập và xử lý các chứng cứ để có thể quyết định chấp thuận, điều chỉnh hay loại bỏ Chương trình giáo dục (theo A.C. Orstein, F.D. Hunkins, 1998). Đánh giá Chương trình giáo dục nhằm hướng đến việc trả lời hai câu hỏi quan trọng, đó là các kế hoạch, nội dung chương trình, các hoạt động, cơ hội học tập có thực sự tạo ra kết quả như mong muốn? Làm thế nào để các thành tố trong Chương trình giáo dục có thể được cải thiện tốt nhất? Tổng hợp các nghiên cứu của Ralph Tyler (1950), Stufflebeam (1971), Scriven (1972), Bradley (1985), có thể thấy một mô hình đánh giá chương trình giảng dạy hiệu quả thường có những đặc điểm sau:

(1) Có thể được thực hiện mà không cần đưa ra yêu cầu quá mức đối với các nguồn lực hiện có.

(2) Có thể được áp dụng cho tất cả các cấp độ của chương trình giảng dạy - chương trình học tập, lĩnh vực học tập/môn học, các khóa học.

(3) Đưa ra các quy định để đánh giá tất cả các khía cạnh quan trọng của chương trình giảng dạy - bằng văn bản, giảng dạy, hỗ trợ, kiểm tra và chương trình giảng dạy đã học.

(4) Phân biệt hữu ích giữa giá trị nội tại và giá trị cho một bối cảnh nhất định.

(5) Đáp ứng các mối quan tâm đặc biệt của các bên liên quan và có thể cung cấp cho họ dữ liệu họ cần để ra quyết định.

(6) Có định hướng mục tiêu, nhấn mạnh mục tiêu và kết quả.

(7) Đưa ra các quy định thích hợp để đánh giá các tác động không mong muốn.

(8) Chú ý đúng mức và đưa ra các quy định để đánh giá các khía cạnh khác nhau của đánh giá chương trình.

(9) Đưa ra các quy định để đánh giá bối cảnh đặc biệt cho Chương trình giáo dục.

(10) Đưa ra các quy định để đánh giá các khía cạnh thẩm mỹ hoặc định tính của Chương trình giáo dục.

(11) Đưa ra các điều khoản để đánh giá chi phí cơ hội – những cơ hội bị mất bởi những người học Chương trình giáo dục đó.

(12) Sử dụng cả phương pháp định lượng và định tính để thu thập và phân tích dữ liệu.

(13) Trình bày những phát hiện trong các báo cáo đáp ứng nhu cầu đặc biệt của các bên liên quan.

Căn cứ vào các nghiên cứu trên và tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non hiện hành của Việt Nam (Văn bản Số: 01/VBHN-BGDĐT ngày 13 tháng 4 năm 2021), Bảng 1 tổng hợp các tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non một số quốc gia trên thế giới và Việt Nam.

Bảng 1: Các tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non trên thế giới và Việt Nam

STT	Tiêu chí/ Nội dung	Hồng Kong	Thái Lan	Hàn Quốc	Singapore	New Zealand	Phần Lan (Helsinki)	Canada (Ontario)	Việt Nam (hiện hành)
1	Mục tiêu của giáo dục mầm non, các mục tiêu học tập của chương trình	Cơ sở và mục tiêu của Chương trình giáo dục Các mục tiêu phát triển	Các mục tiêu của Chương trình giáo dục Các đặc điểm kì vọng	Mục đích và Mục tiêu của trường Mẫu giáo	Nuôi dưỡng trẻ em ở Singapore	Các nguyên tắc nền tảng, bản chất và mục tiêu của giáo dục mầm non	Sắp xếp Chương trình Giáo dục mầm non và các hình thức khác nhau Quan điểm về học tập	Tâm nhìn, Mục đích và Mục tiêu	Mục tiêu của giáo dục mầm non Mục tiêu Chương trình giáo dục
2	Nguyên tắc/ Triết lý/ Phương pháp giáo dục	Cái nhìn tổng quan về giáo dục mầm non	Triết lý giáo dục mầm non Tâm nhìn Nguyên tắc	Khung thiết kế chương trình giảng dạy	Niềm tin và nguyên tắc của chúng tôi	Các nguyên tắc Cơ sở lý thuyết và phương pháp tiếp cận	Các giá trị cơ bản Năng lực chuyển đổi Kế hoạch giáo dục mầm non cá nhân của trẻ em	Phương pháp tiếp cận sư phạm Nguyên tắc cơ bản của hoạt động học thông qua chơi	Yêu cầu về phương pháp giáo dục mầm non Các hoạt động giáo dục, hình thức tổ chức và phương pháp giáo dục

STT	Tiêu chí/ Nội dung	Hồng Kong	Thái Lan	Hàn Quốc	Singapore	New Zealand	Phần Lan (Helsinki)	Canada (Ontario)	Việt Nam (hiện hành)
3	Hướng dẫn thực hiện chương trình	Lập kế hoạch chương trình giảng dạy toàn trường	Thực hiện chương trình giảng dạy	Hướng dẫn Tổ chức và Thực hiện Chương trình giảng dạy Hướng dẫn giảng dạy	Áp dụng các nguyên tắc iTeach vào thực tiễn		Phát triển văn hóa vận hành Yếu tố tư phạm của hoạt động chơi	Suy nghĩ về việc học và dạy theo bốn lĩnh vực học tập	Hướng dẫn thực hiện Chương trình
4	Các lĩnh vực, nội dung học tập	Khung chương trình giảng dạy và các lĩnh vực học tập	Nội dung học tập	Các lĩnh vực của chương trình giảng dạy	Các lĩnh vực học tập	Các mạch chủ đề, mục tiêu và kết quả học tập	Các lĩnh vực học tập	Suy nghĩ về hoạt động học và dạy Kỳ vọng Học tập	Giáo dục phát triển thể chất Giáo dục phát triển nhận thức
5	Đánh giá quá trình giáo dục	Học tập, giảng dạy và đánh giá	Đánh giá sự phát triển của trẻ em	Phương pháp dạy-học và đánh giá		Đánh giá quá trình, lập kế hoạch và đánh giá tổng kết	Thu thập minh chứng tư phạm, đánh giá, và cải thiện	Đánh giá và học tập ở trường mẫu giáo	Yêu cầu về đánh giá sự phát triển của trẻ Đánh giá sự phát triển của trẻ
6	Điều kiện thực hiện chương trình	Hợp tác Gia đình - Nhà trường và Sự tham gia của Cộng đồng				Trách nhiệm của giáo viên	Môi trường học tập Các nguyên tắc cộng tác	Môi trường học tập Xây dựng quan hệ đối tác: Học tập và làm việc cùng nhau	Tổ chức và quản lý cơ sở giáo dục mầm non Cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên Cơ sở vật chất, đồ dùng, đồ chơi, học liệu, thiết bị dạy học Xã hội hóa giáo dục
7	Đảm bảo tính đa dạng/hoà nhập	Phục vụ cho sự đa dạng của người học	Quản lý giáo dục mầm non cho các nhóm đối tượng đặc biệt			Một chương trình giảng dạy cho tất cả trẻ em	Hòa nhập, công bằng và bình đẳng Đa dạng văn hóa và nhận thức ngôn ngữ	Trẻ em có Nhu cầu giáo dục Đặc biệt Giáo dục Công bằng và Hòa nhập ở Mẫu giáo	
8	Hỗ trợ sự chuyển tiếp sang giáo dục tiểu học/giáo dục phổ thông	Thích ứng với Cuộc sống và Môi trường Học đường giữa giáo dục mẫu giáo và tiểu học	Mối liên hệ giữa giáo dục mầm non và giáo dục tiểu học			Con đường tiếp nối đến trường học sau này		Hỗ trợ sự chuyển đổi	
9	Chia nội dung theo độ tuổi	Đặc điểm phát triển của trẻ ở: - 2-3 - 3-4 - 4-5 - 5-6	- <3 tuổi - 3-6 tuổi			- Trẻ sơ sinh - Trẻ mới biết đi - Trẻ nhỏ			Nội dung giáo dục theo độ tuổi: - 3-4 - 4-5 - 5-6
10	Chú giải từ ngữ Tài liệu tham khảo	Có			Có (chú giải cho nguyên tắc iTeach)	Có (chú giải cho ngôn ngữ bản địa)		Có tài liệu tham khảo	
11	Nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ								Nuôi dưỡng và chăm sóc sức khoẻ

2.2. Tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non Việt Nam theo tiếp cận phát triển năng lực

Căn cứ các kết quả nghiên cứu ở mục 2.1 và thực tiễn yêu cầu xây dựng Chương trình Giáo dục mầm non mới (Quyết định 437 ngày 28 tháng 01 năm 2022 của Bộ Giáo dục và Đào tạo), nhóm nghiên cứu đề xuất tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non Việt Nam theo tiếp cận phát triển năng lực như sau:

2.2.1. Định hướng chung

Mục đích của đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non

(1) Xem xét chương trình có được thiết kế đúng ý tưởng, quy trình hay không - điều này liên quan đến các văn bản mô tả mục đích, định hướng thiết kế chương trình.

(2) Quá trình thực thi chương trình có tạo ra sản phẩm phù hợp với mục tiêu của chương trình không - điều này liên quan đến việc so sánh thành tích học tập của trẻ mầm non với chuẩn đầu ra của chương trình.

(3) Xác định điểm mạnh, yếu và hiệu quả của chương trình sau một thời gian thực hiện/thử nghiệm nhất định.

Bốn thành tố được đánh giá trong Chương trình Giáo dục mầm non

(1) Ngữ cảnh (sự đáp ứng của chương trình đối với những yêu cầu của đất nước).

(2) Đầu vào (các yếu tố đầu đảm bảo cho thành công của chương trình).

(3) Tiến trình thực hiện (sự phù hợp của tiến trình thực hiện theo hướng mục tiêu chương trình).

(4) Sản phẩm đầu ra (chất lượng sản phẩm đầu ra so với mục tiêu).

Năm nội dung đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non

(1) Đánh giá quá trình xây dựng chương trình (những nhu cầu xã hội chương trình cần đáp ứng, những định hướng phát triển chương trình, quy trình xây dựng chương trình).

(2) Đánh giá chương trình với tư cách là văn bản chính sách thực thi giáo dục (mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung, phương pháp giáo dục, cách thức đánh giá kết quả giáo dục, sự phối hợp thực hiện của các bên liên quan).

(3) Đánh giá các yếu tố đầu vào đảm bảo cho chương trình có hiệu quả.

(4) Đánh giá quá trình thực hiện chương trình, tức là thực hiện kế hoạch giáo dục.

(5) Đánh giá các kết quả đầu ra, tác động của chương trình.

Bốn phương pháp đánh giá chương trình

Bao gồm: quan sát, phỏng vấn, phiếu hỏi và bài đo lường khả năng thực hiện nhiệm vụ theo mục tiêu giáo dục. Quan sát dùng để thu thập thông tin chính xác về

cách thức một chương trình thực sự hoạt động, đặc biệt là về quy trình (Ví dụ, những người liên quan phản ứng với chương trình thế nào). Phỏng vấn được sử dụng khi muốn tìm hiểu sâu kinh nghiệm của một ai đó, với hai hình thức là phỏng vấn có cấu trúc (theo những đáp án cho sẵn) và phi cấu trúc (trả lời tự do). Phiếu hỏi được sử dụng khi cần thu thập nhiều thông tin, từ nhiều người, trong một khoảng thời gian ngắn. Bài đo lường khả năng thực hiện nhiệm vụ được dùng để đo lường kết quả giáo dục của trẻ dựa theo các chuẩn quy định trong Chương trình giáo dục.

2.2.2. Khung tiêu chí đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non Việt Nam theo tiếp cận phát triển năng lực

Dựa trên kết quả tổng quan, rà soát Chương trình Giáo dục mầm non của một số quốc gia trên thế giới và Chương trình giáo dục hiện hành của Việt Nam, nghiên cứu này đề xuất 10 nhóm tiêu chí đánh giá sau đây:

Mục tiêu chương trình, các mục tiêu học tập

Chương trình cần chỉ ra được mục tiêu khát quát và các mục tiêu cụ thể. Việc đánh giá chương trình cần trả lời các câu hỏi sau: 1/ Chương trình có nêu rõ mục tiêu khát quát/tầm nhìn bao quát của giáo dục mầm non không? 2/ Chương trình có nêu rõ các mục tiêu giáo dục không?

Nguyên tắc, triết lí/phương pháp giáo dục

Chương trình nêu rõ các nguyên tắc, triết lí/phương pháp giáo dục được khuyến nghị. Việc đánh giá chương trình cần trả lời các câu hỏi: 1/ Chương trình có nêu rõ nguyên tắc, triết lí, phương pháp giáo dục không? 2/ Chương trình có giải thích, làm rõ, cung cấp ví dụ minh họa cho các khái niệm, lí thuyết được đề cập và vận dụng trong các nguyên tắc/triết lí/phương pháp giáo dục không?

Hướng dẫn thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non

Chương trình cần có sự hướng dẫn thực hiện, làm cơ sở để các bên liên quan phối hợp, chủ động và giám sát, quản lí. Việc đánh giá chương trình cần trả lời các câu hỏi: 1/ Chương trình có cung cấp hướng dẫn thực hiện chương trình không? 2/ Những nội dung, cấu phần nào của chương trình được xây dựng hướng dẫn, và chi tiết đến mức độ nào?

Các lĩnh vực, nội dung giáo dục

Chương trình cần có định hướng hoặc chỉ ra những nội dung giáo dục. Việc đánh giá chương trình cần trả lời các câu hỏi: 1/ Chương trình có nêu rõ các lĩnh vực, nội dung giáo dục của chương trình không? Các lĩnh vực, nội dung giáo dục này được xây dựng trên cơ sở nào? 2/ Chương trình có nêu rõ các mục tiêu và kết quả mong đợi của từng lĩnh vực, nội dung không? 3/ Kết quả mong đợi có đi kèm với các ví dụ về biểu hiện, minh chứng không?

Điều kiện thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non Chương trình nêu được các điều kiện để thực hiện chương trình, đây là yếu tố quan trọng mang tính chỉ dẫn để đảm bảo tính khả thi của chương trình. Việc đánh giá chương trình cần trả lời các câu hỏi: Chương trình có đề cập đến điều kiện thực hiện chương trình không? Nếu có, những yếu tố nào được đề cập?

- Nhà trường, hiệu trưởng, giáo viên?
- Môi trường học tập?
- Cộng đồng, cha mẹ, trẻ mầm non?

Đảm bảo tính đa dạng/hòa nhập

Chương trình các yêu cầu và định hướng để đảm bảo rằng mọi trẻ em đều được tiếp cận, đây là một tiêu chí bắt buộc trong bối cảnh giáo dục ngày nay, phù hợp với cam kết quốc tế và mục tiêu phát triển con người Việt Nam. Việc đánh giá chương trình cần trả lời các câu hỏi: Chương trình có cung cấp hướng dẫn, khuyến nghị để đảm bảo tính đa dạng/hoà nhập của trẻ không? Nếu có, những đối tượng trẻ em nào được đề cập đến?

- Trẻ có nhu cầu đặc biệt?
- Trẻ dân tộc thiểu số?
- Trẻ có hoàn cảnh kinh tế-xã hội khó khăn?

Hỗ trợ sự chuyển tiếp sang giáo dục tiểu học

Đây là một yêu cầu bắt buộc để đảm bảo tính liên thông và vai trò của giáo dục mầm non theo Luật Giáo dục 2019 và thực tiễn triển khai các Chương trình Giáo dục mầm non ngày nay. Việc đánh giá chương trình cần trả lời các câu hỏi: Chương trình có giải thích, làm rõ tầm quan trọng của sự chuyển tiếp từ giáo dục mầm non sang giáo dục tiểu học/phổ thông không? Chương trình có cung cấp những khuyến nghị để việc chuyển tiếp cấp học được hiệu quả không?

Phân chia nội dung theo các độ tuổi tương ứng

Chương trình cần có sự phân chia nội dung theo độ tuổi, đảm bảo sự phù hợp về thể chất, tâm lí, bối cảnh sống. Việc đánh giá chương trình cần trả lời các câu hỏi: Chương trình có phân chia nội dung theo các độ tuổi khác nhau không?

- Nếu có, các độ tuổi khác nhau được chia như thế nào?

- Những nội dung nào được phân chia theo độ tuổi?

Chú giải thuật ngữ và tài liệu tham khảo

Đây là một yêu cầu mang tính khoa học, đảm bảo

chương trình phổ dụng, được hiểu và thực hiện thống nhất trên phạm vi quốc gia. Việc đánh giá chương trình cần trả lời các câu hỏi: Chương trình có cung cấp chú giải từ ngữ không? Chương trình có cung cấp danh mục tài liệu tham khảo không?

Nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ

Đây là tiêu chí mang tính đặc thù của bối cảnh Việt Nam. Theo Luật Giáo dục 2019, Điều 24 về yêu cầu về nội dung, phương pháp giáo dục mầm non: “Nội dung giáo dục mầm non phải bảo đảm phù hợp với sự phát triển tâm sinh lí của trẻ em; hài hòa giữa bảo vệ, chăm sóc, nuôi dưỡng với giáo dục trẻ em; phát triển toàn diện về thể chất, tinh cảm, kĩ năng xã hội, trí tuệ, thẩm mỹ; tôn trọng sự khác biệt; phù hợp với các độ tuổi và liên thông với giáo dục tiểu học”. Chương trình có đề cập đến việc nuôi dưỡng và chăm sóc sức khoẻ không? Nếu có, những yếu tố nuôi dưỡng và chăm sóc sức khoẻ nào được đề cập?

3. Kết luận

Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và trước sự thay đổi của bối cảnh kinh tế, xã hội, yêu cầu về việc ban hành Chương trình Giáo dục mầm non mới là cấp thiết. Để đảm bảo tính khoa học, tính nhân văn, tính giáo dục, đáp ứng được yêu cầu của Đảng và Nhà nước về chăm sóc, giáo dục trẻ mầm non, mẫu giáo thì cần thiết phải thực hiện việc đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non cần trọng. Cần thiết nghiên cứu đề xuất tiêu chuẩn chương trình, các tiêu chí đánh giá chương trình theo xu hướng hiện đại, đảm bảo các cam kết giáo dục và phát triển con người, các chủ trương phát triển giáo dục của Việt Nam: đánh giá chương trình được xây dựng; đánh giá quá trình thực hiện chương trình; đánh giá các chương trình tương đương hoặc thứ cấp. Trong đó, cần coi Chương trình Giáo dục mầm non như một chính sách giáo dục để đánh giá tác động của chương trình về mặt khoa học, ảnh hưởng xã hội, tính hội nhập, tính đa dạng, đồng bộ với các chính sách, pháp luật; tạo điều kiện để các lực lượng xã hội tham gia vào quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ; góp phần bồi dưỡng, phát triển thể hệ trẻ Việt Nam khỏe về thể chất, mạnh về tinh thần, sẵn sàng học tập, hòa nhập xã hội.

Tài liệu tham khảo

- [1] Luật Giáo dục 2019 (số 43/2019/QH14 ngày 14 tháng 6 năm 2019).
- [2] Luật Trẻ em (số: 102/2016/QH13 ngày 05 tháng 4 năm 2016).
- [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2020), Báo cáo tóm tắt kết quả triển khai thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non, kết quả khảo sát về Chương trình Giáo dục mầm non hiện hành và đề xuất định hướng xây dựng Chương trình Giáo dục mầm non mới sau năm 2020.
- [4] Vụ Giáo dục mầm non - Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2016), Báo cáo tổng hợp kết quả khảo sát đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non sau 6 năm thực hiện.
- [5] Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, (2008), Nghiên cứu đánh giá Chương trình Giáo dục mầm non mới thực hiện thí điểm, Đề tài nghiên cứu Khoa học công nghệ cấp Bộ mã số B2007-37-34.
- [6] Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, Đánh giá thực trạng việc thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non lứa tuổi

- Nhà trẻ*, Đề tài nghiên cứu Khoa học công nghệ cấp Viện mã số V2014-01.
- [7] Bradley, L. H. (1985), *Curriculum leadership and development handbook*, Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- [8] Education Review Office, (2020), *Indicators of quality for early childhood education: what matters most*, <https://ero.govt.nz/sites/default/files/2021-04/Te-Ara-Poutama-Indicators-of-quality-full-document.pdf>.
- [9] Education Review Office, (2020), *Improving quality in Early Childhood education through effective internal and external evaluation*, https://ero.govt.nz/sites/default/files/media-documents/2021-07/ERO_Nga%CC%84%20Aronga%20Whai%20Huasm.pdf.
- [10] HKSARG Education Bureau, (2017), *Kindergarten Education Curriculum Guide*, https://www.edb.gov.hk/attachment/en/curriculum-development/major-level-of-edu/preprimary/ENG_KGECG_2017.pdf.
- [11] National Association for the Education of Young Children, (2022), *NAEYC Early Learning Program Accreditation - Standards and Assessment Items*, <https://www.naeyc.org/sites/default/files/globally-shared/downloads/PDFs/accreditation/early-learning/2022elptsstandardsandassessmentitems-compressed.pdf>.
- [12] National Early Childhood Program Accreditation, (2019), *Standards Book and Resource Guide*, <https://necpa.net/wp-content/uploads/2019/10/NECPA-2017-Resource-Guide-and-Standards-Book-SB-Edition-2.pdf>.
- [13] National Center on Early Childhood Development, Teaching, and Learning, (2021), *Criteria for Preschool Curricula, Early Childhood Learning and Knowledge Center*, <https://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/curriculum/about-curriculum-consumer-report/criteria-preschool-curricula>.
- [14] Preschool Curriculum Evaluation Research Consortium, (2008), *Effects of preschool curriculum programs on school readiness: Report from the Preschool Curriculum Evaluation Research initiative* (NCER 2008-2009), National Center for Education Research, http://ies.ed.gov/ncer/pubs/20082009/pdf/20082009_rev.pdf.
- [15] Ornstein, A. C., and Hunkins, F. P. (1998), *Curriculum: Foundations, principles, and issues* (3rd ed.), Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
- [16] Scriven, M. (1972), *Pros and cons about goal-free evaluation*, Evaluation Comment, 3(4), 1-4.
- [17] Stufflebeam, D. L. (1971), *Educational evaluation and decision making*, Itasca, IL: Peacock.
- [18] Tan, C.T. (2007), *Policy Developments in Pre-School Education in Singapore: A Focus on the Key Reforms of Kindergarten Education*, ICEP 1, p.35-43, <https://doi.org/10.1007/2288-6729-1-1-35>.
- [19] Tan, C.T. (2017), *Enhancing the quality of kindergarten education in Singapore: policies and strategies in the 21st century*, ICEP 11, 7, <https://doi.org/10.1186/s40723-017-0033-y>.
- [20] Tyler, R. W. (1950), *Basic principles of curriculum and instruction: Syllabus for Education 305*, Chicago: University of Chicago Press.
- [21] Weiland, C. and Yoshikawa, H. (2013), *Impacts of a prekindergarten program on children's mathematics, language, literacy, executive function, and emotional skills*, Child Development, 84, 2112-2130, <https://sred.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/cdev.12099>.

A PROPOSAL FOR A SET OF CRITERIA TO EVALUATE VIETNAM'S NEW PRESCHOOL CURRICULUM IN THE NEW CONTEXT

Chu Cam Tho¹, Dang Xuan Cuong²,
Vu Truong An^{*3}, Vu Thi Ngoc Minh⁴,
Nguyen Thi Huong⁵

¹ Email: thocc@vnies.edu.vn

² Email: cuongdx@vnies.edu.vn

* Corresponding author

³ Email: anvt@vnies.edu.vn

⁴ Email: ngocminh.vnies@gmail.com

⁵ Email: huongnt@vnies.edu.vn

The Vietnam National Institute of Educational Sciences
101 Tran Hung Dao, Hoan Kiem, Hanoi, Vietnam

ABSTRACT: *In the context of the fundamental and comprehensive educational reform and transformation of the economic and social environment, a new preschool education curriculum has been developed to meet the new requirements on childcare and education, preparing children for learning in the context of the implementation of the 2018 general education program and ensuring the country's sustainable development goals. One of the tasks of designing a curriculum for early childhood education is to establish a set of competency-based assessment criteria; however, the early childhood curriculum assessment has not yet been founded on the establishment and dissemination of curriculum standards and framework for curriculum evaluation. Based on the foundations of curriculum evaluation models and preschool curriculum from countries across the world, this article presents a set of criteria for assessing preschool education programs in Vietnam using a competency-based approach.*

KEYWORDS: Early childhood education, criteria, curriculum evaluation.